

ДЕСЯТЬ КОРУПЦІЙНИХ РИЗИКІВ ЕКСПЕРТНИХ КОМАНД (МСЕК)

Фахівці НАЗК спільно з АЦ “Інститут законодавчих ідей” (ІЗІ) виокремили джерела та ідентифікували **десять головних корупційних ризиків МСЕК щодо встановлення інвалідності**. Це:

- корупційні домовленості на основі особистого контакту заявника із головою чи членом МСЕК;
- посередництво посадової особи державного органу у досягненні корупційної домовленості із головою та/чи членами МСЕК;
- регіональна співпраця голови та/чи членів різних МСЕК з метою одержання неправомірної вигоди;
- посередництво громадян без статусу посадових чи службових осіб у досягненні корупційної домовленості із головою та/чи членами МСЕК;
- пришвидшення підготовки лікарем направлення та необхідного пакета документів на МСЕК без ознак їх підробки за умови отримання неправомірної вигоди;
- підготовку лікарем пакета підроблених первинних документів без сприяння у подальшому прийнятті рішення МСЕК;
- “комплексна” корупційна послуга - інвалідність «під ключ»;
- використання паперового документообігу для корупційних зловживань МСЕК;
- оформлення МСЕК документів військовозобов’язаним щодо фіктивної інвалідності для сприяння незаконному перетину ними державного кордону;
- змова лікарів МСЕК для вимагання неправомірної вигоди від громадян.

Актуалізоване дослідження сформовано на основі комплексного аналізу. Зокрема, НАЗК проаналізувало чинні нормативно-правові акти та ключові законопроекти у сфері реформування МСЕК, міжнародний досвід, щоб дослідити найкращі практики організації МСЕК, а також аналіз судових рішень, які ілюструють конкретні випадки вчинення корупційних правопорушень. Завершальним етапом дослідження стало проведення анонімних інтерв’ю з ключовими учасниками процесу — **військовими, цивільними пацієнтами та представниками медичних закладів, які надали важливу інформацію для оцінки реального стану справ у системі МСЕК**. Стратегічний аналіз корупційних ризиків МСЕК продемонстрував, що чинні процедури є занадто складними, непрозорими та мають багато недоліків, які сприяють корупції.

В рамках виконання рішення РНБО по реформуванню МСЕК, з урахуванням запропонованих Урядом законодавчих ініціатив, пов’язаних із впровадженням оцінювання повсякденного функціонування особи, **Агентство запропонувало визначити чіткий та прозорий механізм проведення такого оцінювання експертними командами, зокрема:**

- граничний строк проведення оцінювання, чіткі критерії визначення етапів проведення оцінки, підстави проведення повторного/позачергового оцінювання;
- чіткі вимоги до формування складу експертних команд (шляхом автоматичного формування команд із запровадженням єдиної автоматизованої системи), визначення їх кількісного та персонального складу, підстав та основних компонентів процедури прийняття ними рішень з оцінювання;
- поширення на членів експертних команд вимог та обмежень, визначених Законом України «Про запобігання корупції» (внесеними змінами) з метою запобігання прийняттю ними рішень в умовах реального чи потенційного конфлікту інтересів;
- ключових вимог щодо функціонування інформаційно-комунікаційної системи у сфері охорони здоров'я та порядку доступу до розміщеної в ній інформації;
- вичерпного переліку функцій експертних команд.